
Algemene informatie atelierwoning Van Doesburghuis

Het Fonds BKVB heeft de beschikking over ateliers in New York (ISCP), Berlijn (Künstlerhaus Bethanien en een Projectstudio), Parijs (Atelier Holsboer), Banff, Canada (Centre for the Arts), Istanbul (Platform Garanti), Stockholm (IASPIS), Rome (Projectstudio), Cairo (Townhouse Gallery), Beijing (Projectstudio China), Curaçao (Instituto Buena Bista), Brussel (Wiels), Rio de Janeiro (Capacete), Leipzig (LIA), Tokyo (AIT) en Den Helder (Pompgemaal). Met het verblijf in een van deze ateliers wil het Fonds BKVB beeldend kunstenaars en waar mogelijk ook vormgevers, architecten, critici en bemiddelaars van deze disciplines in de gelegenheid stellen om in een andere omgeving en cultuur hun werk te verdiepen, onderzoek te doen en daarop te reflecteren. Een verblijf schept tevens mogelijkheden om internationale contacten op te doen of deze uit te breiden en een (eerste) oriëntatie op het ontwikkelen van een nieuwe markt. De website van het Fonds BKVB (www.fondsbkvb.nl) heeft links met de websites van bovenstaande instituten.

Rechtspersonen, leden van de adviescommissie Buitenlandateliers of leden van het bestuur van het Fonds BKVB kunnen geen aanvraag indienen.

Voor wie

Met ingang van 2010 werkt het Fonds BKVB samen met het Nederlands Letterenfonds en het Fonds Podiumkunsten om de atelierwoning beschikbaar te stellen aan kunstenaars die werkzaam zijn op de vele gebieden waarbinnen Theo en Nelly van Doesburg actief waren: onder anderen de beeldende kunst, fotografie, architectuur, vormgeving, literatuur, dichtkunst, podiumkunsten en muziek. Inmiddels hebben ruim twintig bewoners gebruik gemaakt van het Van Doesburghuis, tot die groep behoren beeldend kunstenaars (o.a. Harald Vlugt, Peter Otto, Lam de Wolf), architecten (o.a. Kas Oosterhuis en kleurdeskundige Mariël Polman), literatoren (o.a. K. Schippers, Hugo Brandt Corstius en Bas Heijne), dichters (o.a. Anneke Brassinga) en componisten/musici (o.a. Roel van Oosten en Jan van de Putte). Op dit moment verblijft de componist Hans Koolmees in het Van Doesburghuis. Indien sprake is van een aanvraag van een beeldend kunstenaar, vormgever, architect of bemiddelaar van deze disciplines, dient een aanvraag met het daarvoor bestemde formulier bij het Fonds BKVB ingediend te worden. Bij aanvragen van duo's of samenwerkingsverbanden moet ieder afzonderlijk een formulier invullen. Een schrijver of dichter dient zijn aanvraag in met het daarvoor bestemde formulier bij het Nederlands Letterenfonds (zie www.nlpvf.nl). Componisten, librettisten, toneelschrijvers en choreografen dienen hun aanvraag met het daarvoor bestemde formulier in bij het Fonds Podiumkunsten (zie www.fondspodiumkunsten.nl).

Theo en Nelly van Doesburg

Sinds 2005 voert het Fonds BKVB het secretariaat van de stichting Het van Doesburghuis. Deze stichting heeft niet alleen de opdracht de atelierwoning goed te beheren, maar ook om er op toe te zien dat het permanent ten goede komt aan beoefenaars van de kunsten die in het kader van een culturele studie, project of uitwisseling tijdelijk in Frankrijk willen wonen. Met ingang van 2010 maakt het Van Doesburghuis deel uit van het reguliere aanbod van buitenlandateliers van het Fonds BKVB.

Theo van Doesburg ontwierp de atelierwoning in de jaren twintig van de vorige eeuw. Zelf heeft hij er door zijn vroegtijdig overlijden nauwelijks gewoond. Zijn vrouw Nelly van Doesburg-Van Moorsel verbleef er tot haar overlijden in 1975 en maakte er een waar bedevaartsoord van voor liefhebbers van de kunsten in de breedste zin van het woord. Dankzij haar erfgename Wies van Moorsel werd de atelierwoning eigendom van de Staat der Nederlanden. Het beheer kwam in handen van de stichting Het van Doesburghuis en het beschikbaar stellen van de woning werd ondergebracht bij het Fonds BKVB.

De atelierwoning weerspiegelt Van Doesburgs veranderende opvattingen over compositie. Na zijn uitbreiding van het Neoplasticisme met het Elementarisme legt Theo van Doesburg vanaf 1925 een steeds duidelijker aversie aan de dag tegen het intuïtief componeren. Hij zoekt een universele kunst die op basis van wiskundige gegevens tot stand moet komen. In de laatste jaren van zijn leven past Van Doesburg wetmatigheden toe en construeert hij een universele vorm waarin controleerbaarheid het trefwoord wordt. In de atelierwoning in Meudon is deze controleerbaarheid in de maatvoering terug te vinden. Op basis van schetsen valt af te leiden dat Van Doesburg de gulden snede wilde toepassen. Uiteindelijk kreeg de atelierwoning een ander maatsysteem. Dit markeert in velerlei opzicht de overgang van een intuïtieve naar een meer rationele benadering in Van Doesburg's werk. De simpele ineenpassing van een kubus (atelier) in een rechthoekig blok (woongedeelte) zonder de uitwaai-ering van volumes, zoals in vroegere ontwerpen is te zien, heeft een aantal vakgenoten dan ook teleurgesteld. Naast de onmiskenbare rationalisaties in het denken van Van Doesburg zijn de praktische beperkingen, zoals de geringe omvang van de bouwgrond, daar ook verantwoordelijk voor.

Ligging en plattegrond

Het Van Doesburghuis is rustig gelegen dichtbij de bossen in het dorpje Meudon-Val-Fleury. Vanuit Meudon is er een directe RER-verbinding met het centrum van Parijs (reistijd: ca. 20 minuten). De atelierwoning is relatief klein; er zijn twee verdiepingen waarvan de hoofdverdieping op de eerste etage ligt. Daar bevinden zich de hoge atelierruimte (7.5 x 6.5 en 5 m. hoog), twee gedeeltelijk afsluitbare kamers die tot één ruimte zijn samen te voegen, een zijkamer en een badkamer. Op de begane grond bevindt zich de keuken, een grote kamer en een kleine kamer, een douche met toilet en ketel/bergruimte. Het huis heeft aan de voorzijde een kleine tuin en aan de achterzijde een terras met tuin. In de afgelopen jaren heeft op basis van uitgebreid kleur- en materiaalonderzoek een grootschalige restauratie plaatsgevonden en heeft de tuin een opknapbeurt gehad. De atelierwoning is voorzien van eenvoudige meubilering, inclusief wasmachine. Er is een piano aanwezig. Een buurman fungeert als parttime conciërge en houdt toezicht op de inventaris. Aan het begin en aan het einde van een huurperiode neemt hij met de bewoner de inventarislijst door. Van de

bewoner wordt verwacht dat de inventaris goed wordt beheerd en achtergelaten zoals het is aangetroffen. Het van Doesburghuis bevindt zich op Rue Infroit 29 in Meudon-Val-Fleury.

Verplichtingen

Het van Doesburghuis is als monument in Frankrijk geregistreerd. De bewoner wordt geacht zijn/haar medewerking aan het onderhoud van de atelierwoning te verlenen en behoedzaam met het gebouw om te gaan. Aanvragers dienen zich te realiseren dat de atelierwoning als monument een publieksfunctie heeft en zij zich verplichten iedere eerste zaterdag van de maand van 14.00 – 17.00 uur het van Doesburghuis open te stellen voor bezoekers. Verder wordt van de bewoner verwacht dat hij/zij, in principe na overleg met de directeur van het Institut Néerlandais in Parijs, bereid is buiten deze vaste openingstijden bezoekers te ontvangen. Daarnaast vindt er jaarlijks in Parijs in de maand september de Jour du Patrimoine plaats, een evenement vergelijkbaar met Open Monumentendag, waarbij het Van Doesburghuis in de route is opgenomen en een hele dag voor het publiek moet worden opengesteld.

Verblijfsperiode en financiën

De verblijfsperiode waarvoor kan worden aangevraagd is een half of een heel jaar. De periode loopt van 1 september 2010 tot en met 28 februari 2011, of van 1 maart 2011 - 30 augustus 2011 of voor een heel jaar van 1 september 2010 – 30 augustus 2011. Op het aanvraagformulier dient aangegeven te worden naar welke periode de voorkeur uitgaat.

Bij een verblijfsperiode van een jaar stelt het Fonds BKVB een beurs van € 19.200,- beschikbaar (12 maanden x € 1600,-). Voor een half jaar bedraagt de beurs € 9.600,- (6 maanden x € 1600,-). De subsidie wordt ter beschikking gesteld voor kosten van levensonderhoud en eventuele reis- en materiaalkosten. De huur van de woning wordt rechtstreeks door het Fonds BKVB aan de stichting Het van Doesburghuis betaald en valt dus buiten het subsidiebedrag. Dit bedrag is bedoeld voor 1 persoon. Indien een duo of samenwerkingsverband voor de atelierwoning wordt geselecteerd, wordt het bedrag verhoogd met een bedrag voor extra reiskosten en een evenredig bedrag voor de component kosten van levensonderhoud voor de andere aanvrager. De kosten voor gas-, water-, electriciteit en telefoon zijn niet in het subsidiebedrag inbegrepen. Hiervoor wordt een vast bedrag van € 180,- per maand bij de bewoner in rekening gebracht. Dit bedrag moet worden beschouwd als een voorschot op de stookkosten die in de atelierwoning wat duurder uit kunnen vallen dan gebruikelijk. Vallen de werkelijke verbruikte kosten lager uit dan € 180,-, dan wordt het teveel betaalde bedrag aan het einde van de huurperiode teruggestort. Is het werkelijke energieverbruik toch hoger dan geraamd, dan wordt aan de bewoner alsnog een naheffing verzonden. Aan de bewoner wordt voorafgaand aan de verblijfsperiode van een half jaar een borgsom van € 390,- (half jaar), bij een verblijf van een heel jaar wordt € 780,- borg gevraagd. De bewoner ondertekent een overeenkomst waarin hij/zij deze verplichtingen aangaat.

Nationaliteit

De subsidies van het Fonds BKVB vallen onder de 'middelen uit de openbare kas'. Om voor een subsidie in aanmerking te kunnen komen dient u in Nederland gevestigd te zijn en, indien u niet de Nederlandse nationaliteit bezit, over een zodanige verblijfsvergunning op grond van de Vreemdelingenwet te beschikken dat een beroep op de 'openbare kas' gedaan kan worden, zonder dat een dergelijk beroep tot gevolg heeft dat de verblijfsvergunning komt te vervallen.

Wanneer u niet de Nederlandse nationaliteit heeft, dient u een kopie van beide zijden van uw verblijfsvergunning, en een (kopie van een) recent uittreksel van het bevolkingsregister met de aanvraag mee te sturen.

Selectieprocedure

Een interdisciplinaire adviescommissie is belast met de selectie van de aanvragen. Indien er aanvragen bij de verschillende fondsen worden ingediend, dan wordt de adviescommissie van het Fonds BKVB aangevuld met leden van adviescommissies van het Nederlands Letterenfonds en/of het Fonds Podiumkunsten. Deze commissie bestaat uit ca. vier leden, inclusief de voorzitter. De commissie beoordeelt de kwaliteit van het werk van de aanvrager in samenhang met het projectvoorstel. Daarnaast kan de haalbaarheid van het project in de beoordeling een rol spelen.

De selectieprocedure wijkt af van die voor de Stimuleringsubsidies van het Fonds BKVB. De selectie vindt plaats door middel van een zogenaamde 'afvalprocedure'. In alle gevallen wordt in de eerste plaats een oordeel gegeven over de kwaliteit van het werk. Daarna pas worden de motivatie en/of de plannen in samenhang met de kwaliteit beoordeeld. Bij de advisering kan de commissie, na het oordeel over de artistieke prestaties, de volgende aspecten in haar oordeel betrekken:

- de plannen of het projectvoorstel met betrekking tot het verblijf in het Van Doesburghuis;
- de motivatie met betrekking tot het verblijf in Parijs;
- het effect dat het verblijf in Parijs en/of de uitvoering van het voorgestelde project zal hebben op het kunstenaarschap van de aanvrager

De artistieke prestaties en het plan/de motivering kan in de beoordeling zwaarder wegen indien de aanvrager reeds eerder gebruik heeft gemaakt van een buitenlandatelier van het Fonds BKVB

Mocht blijken dat uit de aanvragen geen geschikte kandidaat geselecteerd kan worden, is de adviescommissie gerechtigd om zelf een kandidaat te kiezen. Er wordt naar gestreefd om de selectie eind juni 2010 afgerond te hebben. De aanvragers ontvangen schriftelijk bericht over de selectie nadat het bestuur van het Fonds BKVB het advies van de adviescommissie heeft overgenomen. Na afloop van de subsidieperiode moet een inhoudelijk en financieel verslag worden ingediend. Dit verslag wordt eigendom van het Fonds BKVB dat zich het recht voorbehoudt om het verslag (of delen ervan) openbaar te maken.

